

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

« Για την υγιεινή και ασφάλεια στο Πυροσβεστικό Σώμα »

Βλάχος Δημήτρης

μέλος του Δ.Σ. της Π.Ο.Ε.Υ.Π.Σ. – μέλος του συντονιστικού οργάνου της Ε.Γ.

Το 1985 με τον νόμο 1568 ψηφίστηκαν ορισμένοι βασικοί κανόνες και μέτρα για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.

Ο νόμος αυτός θεσμοθετήθηκε έπειτα από πολύχρονους αγώνες των εργαζομένων και των συνδικάτων. Το 1989 επεκτάθηκε με νόμο και στο δημόσιο.

Το 2003 με τον νόμο 3144 επεκτάθηκε στο Πυροσβεστικό Σώμα, στα υπόλοιπα Σώματα Ασφαλείας (Αστυνομία, Λιμενικό) και στις Ένοπλες Δυνάμεις, μόνο όμως για τους χώρους εργασίας και όχι για τα επιχειρησιακά συμβάντα που παραπέμφθηκε στο απώτερο μέλλον με έκδοση προεδρικών διαταγμάτων και ιδιαίτερα για το Πυροσβεστικό Σώμα εκκρεμεί η έκδοσή τους εδώ και 15 χρόνια.

Οι δυνάμεις της Ενωτικής Αγωνιστικής Κίνησης Πυροσβεστών, οι συναγωνιστές μας, είχαν δώσει μάχη όλα τα προηγούμενα χρόνια για τη θεσμοθέτηση της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας στο Πυροσβεστικό Σώμα. Το αποκορύφωμα ήταν πολυήμερες κινητοποιήσεις στα προπύλαια το 2001, όπου μεταξύ των άλλων διεκδικήσεων, ένα από τα βασικά αιτήματα που διεκδικήθηκε ήταν η εφαρμογή της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια των πυροσβεστών. Αποσπάστηκε η έγγραφη δέσμευση του τότε Υπουργού Δημόσιας Τάξης για έξι συνολικά αιτήματα, συμπεριλαμβανομένου και την επέκταση της εφαρμογής στα Σ.Α. των διατάξεων για την υγιεινή και ασφάλεια. Ο αγώνας της Ε.Α.Κ.Π. το 2001 στα προπύλαια πραγματοποιήθηκε κόντρα στις επιλογές του τότε προεδρείου και της πλειοψηφίας του Διοικητικού Συμβουλίου της πανελλήνιας Ομοσπονδίας των πυροσβεστών (Π.Ο.Ε.Υ.Π.Σ.), αφού επιχείρησαν να εκφυλίσουν τις κινητοποιήσεις και τις διεκδικήσεις που είχαν οργανωθεί εκείνο το διάστημα για το σύνολο των προβλημάτων που αντιμετώπιζαν οι πυροσβέστες και το Πυροσβεστικό Σώμα, με την κατευθυνόμενη απομαζικοποίηση τους.

Παρά το γεγονός όμως, ότι το 2003 ψηφίστηκε ο νόμος για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των πυροσβεστών κατά την εργασία τους, ο νόμος αυτός δεν εφαρμόστηκε στο σύνολό του ούτε στους χώρους εργασίας και φυσικά ούτε στα επιχειρησιακά συμβάντα αφού δεν εκδόθηκαν τα Προεδρικά Διατάγματα όπως προανέφερα, που θα προέβλεπαν την εφαρμογή του και για το επιχειρησιακό σκέλος.

Οι διατάξεις της νομοθεσίας που παράνομα δεν εφαρμόστηκαν από τις εκάστοτε κυβερνήσεις, στους χώρους εργασίας του Πυροσβεστικού Σώματος είναι:

- Η σύσταση θέσεων Ιατρών Εργασίας και Τεχνικών Ασφαλείας.
- Ο Ιατρικός έλεγχος των πυροσβεστών και καταγραφή των επαγγελματικών ατυχημάτων.
- Η καταγραφή όλων των ασθενειών που δύναται να προσβάλλουν τους πυροσβέστες που εκτίθενται σε βλαπτικούς παράγοντες (διοξίνες, μικρόβια, χημικά, καρκινογόνες ουσίες, ιώσεις, μολύνσεις κλπ) και η ενημέρωση αυτών για τις επιπτώσεις που μπορεί να υπάρξουν στην υγεία τους.
- Ο σχεδιασμός ασφαλούς και υγιεινού περιβάλλοντος των χώρων εργασίας, (πυροσβεστικοί σταθμοί, κλιμάκια), με την αποκατάσταση όλων των κτηριακών προβλημάτων.
- Η επαρκής καθαριότητα στους χώρους εργασίας, με προσλήψεις μόνιμου προσωπικού σε όλες τις υπηρεσίες που παρουσιάζουν ελλείψεις. Αντιθέτως οι κυβερνήσεις κατάργησαν εκατοντάδες θέσεις μόνιμων καθαριστριών από το 2006 και μετά και τις αντικατέστησαν με ιδιωτικά εργολαβικά συνεργεία που αναλαμβάνουν την καθαριότητα, όταν και όποτε εγκρίνονται οι σχετικές δαπάνες. Με την επιλογή των συνεργείων καθαριότητας στις

περισσότερες υπηρεσίες σε συνδυασμό και με τις μειωμένες πιστώσεις του προϋπολογισμού, παρέχεται αποσπασματική καθαριότητα (1-2 φορές την εβδομάδα) και σε ορισμένες υπηρεσίες καθόλου λόγω μη ύπαρξης ή μη ανάληψης υπηρεσιών καθαριότητας από συνεργείο επειδή δεν συμφέρει οικονομικά. Το γεγονός αυτό υποχρεώνει τους πυροσβέστες να ασκούν και καθήκοντα καθαριότητας και σε αρκετές περιπτώσεις σε μόνιμη βάση.

- Η σύσταση των επιτροπών υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων ή των αντιπροσώπων αυτών.

Ενδεικτικά θα μπορούσε επιπλέον να έχουν εκπονηθεί αναλυτικές μελέτες για τις επαγγελματικές ασθένειες των πυροσβεστών με στατιστικά στοιχεία για την συχνότητα εκδήλωσης τους και το βαθμό που επηρεάζουν την υγεία και τα όρια ηλικίας τους. Όπως επίσης και οι στατιστικές μελέτες για τα όρια θνησιμότητας των πυροσβεστών.

Σε ότι αφορά τις επιπτώσεις που υπάρχουν από τη διαχρονική άρνηση των κυβερνήσεων να εκδώσουν τα Προεδρικά Διατάγματα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των πυροσβεστών, κατά την εργασία τους στα επιχειρησιακά συμβάντα, η παράταξή μας έχει καταγράψει, αναδείξει και καταγγείλει ιδιαίτερα τα εξής:

- Δεν έχει κατοχυρωθεί για τους πυροσβέστες ανώτατα όρια χρόνου εργασίας και υποχρεωτική ξεκούραση μετά την συμπλήρωσή τους, στις πυρκαγιές, διασώσεις, παροχές βοήθειας κ.λ.π. Το αποτέλεσμα είναι να μην υπάρχει καμιά κατοχύρωση και προστασία του ωραρίου και του χρόνου εργασίας. Η καταπόνηση του προσωπικού να εντείνεται στον ανώτατο βαθμό, αφού ξεπερνά τις 30 και 40 ώρες συνεχούς εργασίας κυρίως στις δασικές πυρκαγιές και η αποδέσμευση του να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εξέλιξη και την ένταση του συμβάντος. Τα φαινόμενα αυτά εντείνονται όσο μεγαλώνουν οι ελλείψεις σε μόνιμο προσωπικό.
- Δεν έχει χορηγηθεί ο απαιτούμενος σύγχρονος ατομικός εξοπλισμός και κυρίως παρατηρούνται μεγάλες ελλείψεις ακόμη και σε στοιχειώδη μέσα ατομικής προστασίας στους συναδέλφους μας πενταετείς και συμβασιούχους.
- Υπάρχει ελλειψία και σε αρκετές περιπτώσεις παντελής έλλειψη διατροφής και πόσιμου νερού στους πυροσβέστες, ιδιαίτερα κατά την κατάσβεση των πυρκαγιών.
- Η Υπηρεσία μας δεν μας εξασφαλίζει κατάλληλα καταλύματα για την ξεκούρασή μας, όταν συμμετέχουμε σε συμβάντα μακριά από την έδρα μας που διαρκούν πολλές ημέρες. Μας υποχρεώνουν να ξεκουραστούμε σε στρατόπεδα όπως έγινε αρκετές φορές τα τελευταία χρόνια σε δασικές πυρκαγιές στη Χίο και στη Ρόδο. Αρκετοί συνάδελφοι που αναγκάστηκαν να πάνε σε ξενοδοχείο γιατί όπως είναι φυσικό στους χώρους των στρατοπέδων ήταν αδύνατο να ξεκουραστούν, πλήρωσαν τα έξοδα από την τσέπη τους. Η υπηρεσία τους ενημέρωσε ότι δεν δύναται να εξασφαλίσει τη διαμονή τους σε ξενοδοχείο, παρότι η ισχύουσα νομοθεσία το προβλέπει.

Άλλες φορές στο παρελθόν συνάδελφοι αναγκάστηκαν να στοιβαχτούν και να διαμείνουν μέσα στις τοπικές πυροσβεστικές υπηρεσίες. Αυτά δεν συμβαίνουν σε καμιά υπηρεσία του δημοσίου.

Τα παραπάνω παραδείγματα που αναφέρουμε αφορούν τα συμβάντα που διαρκούν πολλές ημέρες. Για τις περιπτώσεις των δασικών πυρκαγιών που διαρκούν 1-2 ημέρες, οι πυροσβέστες «ξεκουράζονται», αν μπορούμε να το πούμε έτσι, στον τόπο της πυρκαγιάς, δηλαδή στην ύπαιθρο.

Και γι αυτό το ζήτημα η Ε.Α.Κ.Π. έδωσε διαχρονικά μάχες σε όλα τα επίπεδα, όταν διαπίστωνε σοβαρές ελλείψεις στην διοικητική μέριμνα κατά την διάρκεια των συμβάντων και αρκετές φορές με θετική κατάληξη για τους εργαζόμενους.

Μεγάλες είναι οι ευθύνες των προεδρείων και των πλειοψηφιών των συνδικαλιστικών οργάνων, των περισσότερων πρωτοβάθμιων σωματείων και της Ομοσπονδίας των πυροσβεστών, γιατί δεν διεκδίκησαν ποτέ την άμεση εφαρμογή της νομοθεσίας που είχε θεσπιστεί και οι κυβερνήσεις παράνομα δεν εφαρμόζαν, αλλά και την έκδοση των Προεδρικών Διαταγμάτων που θα περιλαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας στη δουλειά μας.

Αντίθετα η Ενωτική Αγωνιστική Κίνηση Πυροσβεστών προσπάθησε όλα αυτά τα χρόνια να αναδείξει και να αντιμετωπίσει τους κινδύνους και τις σοβαρές επιπτώσεις που υπάρχουν για τους πυροσβέστες, ιδιαίτερα όταν δεν τηρούνται βασικοί κανόνες προστασίας της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία μας και λείπουν ακόμα και τα βασικά μέσα ατομικής προστασίας. Σε ότι αφορά τα ατυχήματα εν ώρα υπηρεσίας:

- Ήταν η μόνη παράταξη που αναδείκνυε διαχρονικά τις κυβερνητικές ευθύνες για την έλλειψη προληπτικών μέτρων και μέτρων προστασίας των πυροσβεστών, πριν και μετά από κάθε σοβαρό συμβάν στον επιχειρησιακό τομέα, που κατέληγε σε σοβαρό τραυματισμό ή θάνατο πυροσβεστών και συμπαραστάθηκε ουσιαστικά σε αρκετές περιπτώσεις στις οικογένειες των παθόντων, με παρεμβάσεις, δικαστική συμπαράσταση έως και την επαγγελματική αποκατάσταση των τέκνων που εισέπρατταν επί χρόνια μόνο υποσχέσεις. Παρ' ότι όμως μετά την μεταφορά της δασοπυρόσβεσης υπήρξαν δεκάδες θανατηφόρα περιστατικά στο Π.Σ. συνέπεια της εντατικοποίησης της εργασίας και των τραγικών ελλείψεων σε υλικοτεχνική υποδομή και μέτρων προστασίας, στις περισσότερες των περιπτώσεων οι υπόλοιπες συνδικαλιστικές δυνάμεις στοιχίζονταν με την κυρίαρχη κυβερνητική θέση, που μετακυλούσε τις ευθύνες, όχι στις απαράδεκτες συνθήκες εργασίας, αλλά στην « επικίνδυνη φύση » του επαγγέλματος με τις γνωστές και χιλιοειπωμένες κορόνες περί « ηρωισμού » κ.λ.π. Σε αυτή ακριβώς την λογική δεν αναζητήθηκαν ποτέ μα ποτέ και σε καμία περίπτωση από τα κορυφαία συνδικαλιστικά όργανα, παλαιότερα από την ΠΕΥΠΣ και μετέπειτα την ΠΟΕΥΠΣ αλλά και την ΕΑΠΣ, ευθύνες όπου αναλογούσαν για τους δεκάδες θανάτους και τους σοβαρούς τραυματισμούς συναδέλφων μας. Οποτεδήποτε ήταν σε εξέλιξη μεγάλο συμβάν δεν έκαναν ποτέ αισθητή την παρουσία τους τα αρμόδια συνδικαλιστικά όργανα με επιτόπια παρουσία για να ελέγξουν τις επικρατούσες συνθήκες και να παρέμβουν άμεσα για όποιες ελλείψεις ή υπερβάσεις παρατηρηθούν. Αντιθέτως η ΕΑΚΠ και ως παράταξη το έπραξε και με επιτυχή μάλιστα τρόπο σε συμβάντα όπως και η μεγάλη πυρκαγιά σε δεξαμενές χημικών υγρών στο Λαύριο τον Ιούλιο του 2006, όπου από τύχη δεν έγιναν ολοκαύτωμα δεκάδες πυροσβέστες μετά από την κατάρρευση καιόμενης δεξαμενής και σε μια σειρά άλλα συμβάντα όπου είχε συνδικαλιστική εκπροσώπηση ή είχε την ευθύνη του προεδρείου.

Την τελευταία πενταετία υπάρχουν άπειρα περιστατικά που υποδηλώνουν ακόμη και τώρα τις τραγικές ελλείψεις σε μέτρα προστασίας και αποδεικνύουν την υποκρισία των κυβερνητικών παραγόντων και όχι μόνο, όπως αποκαλύπτεται μέσα και από την ρητή άρνηση που πρόσφατα δόθηκε σε σχετική επίκαιρη ερώτηση που κατατέθηκε στην βουλή από βουλευτή του ΚΚΕ, για την αναγνώριση του Βαρύ – Ανθυγιεινού και του Επικινδύνου του επαγγέλματος μας. Τέτοια παραδείγματα είναι:

- Στις 13 - 12 - 2012 συνάδελφος από τη Μυτιλήνη κατά τη διάρκεια εκπαιδευτικής άσκησης στο Ηράκλειο Κρήτης, χρησιμοποιώντας την αναπνευστική συσκευή πεπιεσμένου ατμοσφαιρικού αέρα, υπέστη λόγω ακατάλληλης φιάλης της συσκευής, σοβαρά προβλήματα υγείας καρδιακά και άλλα πιο σύνθετα με αποτέλεσμα να επέλθει αναπηρία σε ποσοστό 80%. Στην προκειμένη περίπτωση η παρουσία του τεχνικού ασφαλείας, θα μπορούσε να συμβάλλει στον καλύτερο έλεγχο και την προβλεπόμενη και επαρκή συντήρηση των αναπνευστικών συσκευών και των αεροσυμπιεστών των υπηρεσιών μας, καθώς και στην άμεση αντικατάσταση των πεπαλαιωμένων φιαλών των αναπνευστικών συσκευών, με φιάλες νέου τύπου με σύγχρονες προδιαγραφές ασφαλείας.

Θα μπορούσαν δηλαδή να έχουν αποφευχθεί τα σοβαρά προβλήματα υγείας που αντιμετώπισε ο συνάδελφος από τη Μυτιλήνη μετά από την χρήση αναπνευστικής συσκευής και πιθανόν και άλλοι συνάδελφοι να έχουν υποστεί ανάλογα προβλήματα υγείας σε μικρότερη κλίμακα και να μην έχουν διαπιστωθεί μέχρι τώρα.

Μόνο η Ε.Α.Κ.Π. που ανέδειξε άμεσα το συγκεκριμένο σοβαρό ζήτημα, στήριξε με κάθε τρόπο τον συνάδελφο και συνεχίζει να τον στηρίζει στην προσπάθεια που καταβάλει για όσο είναι δυνατόν καλύτερη αποκατάστασή του.

- Στις 4 Μαρτίου 2013 αναδείξαμε το τραγικό γεγονός των 3 αιφνίδιων θανάτων συναδέλφων μας, που υπηρετούσαν σε Υπηρεσίες της Χίου. Οι 3 θάνατοι των συναδέλφων επήλθαν σε διάστημα λιγότερο των τεσσάρων μηνών, από τη λήξη της καταστροφικής πυρκαγιάς που έπληξε την περιοχή τον Αύγουστο του 2012. Οι συνθήκες που εργάστηκε στη μεγάλη πυρκαγιά το σύνολο σχεδόν των συναδέλφων της Χίου, όπως και η πλειοψηφία των πυροσβεστών στα μεγάλα συμβάντα ιδιαίτερα κατά την αντιπυρική περίοδο, απαιτούν συνεχόμενη εξαντλητική εργασία 20, 30 και 40 ωρών μέσα στις συγκεκριμένες δύσκολες και αντίξοες καταστάσεις. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη μη εφαρμογή έστω και της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των πυροσβεστών μας δημιουργεί ερωτηματικά και αμφιβολίες, εάν οι θάνατοι των τριών συναδέλφων σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, επήλθαν εντελώς συμπτωματικά.
- Στις 6 Ιουλίου 2016 καταγγείλαμε τις συνθήκες που εργάστηκαν συνάδελφοι μας, σε μεγάλη πυρκαγιά στις εγκαταστάσεις εργοστασίου ανακύκλωσης ελαστικών, στη Λάρισα. Από την καύση των ελαστικών απελευθερώθηκε στην ατμόσφαιρα έντονος καπνός με πολύ επικίνδυνες και βλαβερές ουσίες για την υγεία των πυροσβεστών.
Αρκετοί συνάδελφοι που συμμετείχαν στην κατάσβεση της πυρκαγιάς μας κατάγγειλαν το γεγονός ότι εργάστηκαν χωρίς τον απαραίτητο εξοπλισμό (δηλαδή τις μάσκες προσώπου με τα αντίστοιχα φίλτρα που ενδείκνυνται σε τέτοια περιστατικά). Στις περισσότερες υπηρεσίες μας τα φίλτρα των προσωπίδων που χρησιμοποιούνται σε τέτοιου είδους πυρκαγιές, έχουν λήξει εδώ και 10 χρόνια περίπου χωρίς ποτέ να αντικατασταθούν.

Σε ότι αφορά τα σοβαρά προβλήματα που διαπιστώσαμε στις πυροσβεστικές υπηρεσίες έπειτα από περιόδους που είχαμε πραγματοποιήσει ή έπειτα από κατ' ιδίαν ενημέρωση που είχαμε από συναδέλφους μας, πραγματοποιήσαμε παρεμβάσεις και ενημερώσαμε εγγράφως, την πολιτική ηγεσία, την κυβέρνηση, το Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος, όλους τους αρμόδιους φορείς. Μπορούν να αναφερθούν χαρακτηριστικά, οι εξής παρεμβάσεις:

- Στις 14 Ιανουαρίου 2013 για την πυροσβεστική υπηρεσία της Κομοτηνής, ότι η σκεπή του κτηρίου είναι κατασκευασμένη από φύλλα αμιαντοτσιμέντου (ελενίτ), υλικό που έχει χαρακτηριστεί εξαιρετικά επικίνδυνο λόγω των βλαβερών και ανεπανόρθωτων επιπτώσεων όχι μόνο στο περιβάλλον αλλά κυρίως στον ανθρώπινο οργανισμό, γεγονός που τονίζεται ιδιαίτερα και σε διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας (όπως για παράδειγμα στο Π.Δ. 212/2006). Η κατασκευή του κτηρίου της πυροσβεστικής υπηρεσίας της Κομοτηνής χρονολογείται περίπου στα 1903.
- Στις 10 Σεπτεμβρίου 2015 για τα προβλήματα των κτηρίων που στεγάζονται οι Πυροσβεστικές Υπηρεσίες στη Θεσσαλονίκη, όπως χαρακτηριστικά της 2^{ης} Ε.Μ.Α.Κ., του 4ου Π.Σ. στο λιμάνι, του 2^{ου} Π.Σ. στη Μοναστηρίου. Τα κτήρια αυτά είναι ακατάλληλα για να στεγάζουν πυροσβεστικές υπηρεσίες.
- Στις 26 Ιουλίου 2017 για τις ακατάλληλες κτηριακές συνθήκες του χώρου στέγασης των συναδέλφων, που εκτελούσαν υπηρεσία κατά τη διάρκεια της νύχτας στο περιπολικό του 1^{ου} Πυροσβεστικού Σταθμού Αθηνών στην οδό Σαρρή. Ο συγκεκριμένος χώρος δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες για την ασφαλή και υγιεινή διαβίωση, λόγω παλαιότητας, φθορών, προβλημάτων και ελλείψεων στις υποδομές και τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, καθώς και λόγω έλλειψης καθαριότητας και χώρων υγιεινής.
Μετά από την παρέμβασή μας ακολούθησε ενημέρωση από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εργασίας προς το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) και εσωτερική αλληλογραφία των αρμόδιων πυροσβεστικών Διοικήσεων. Με διαταγές και ενέργειες της υπηρεσίας, οι εγκαταστάσεις της οδού Σαρρή δεν χρησιμοποιήθηκαν από το προσωπικό, μέχρι να ολοκληρωθούν οι απαραίτητες ενέργειες για την επίλυση και την αποκατάσταση των προβλημάτων στέγασής του. Οι εργασίες πραγματοποιήθηκαν, τα προβλήματα αποκαταστάθηκαν και σύμφωνα με πληροφορίες πολύ σύντομα θα παραδοθούν οι συγκεκριμένοι χώροι προς χρήση. Τι απέδειξε λοιπόν η επιτυχή παρέμβαση της ΕΑΚΠ για τις εγκαταστάσεις της Σαρρή. Ότι παρ' ότι ήταν σε ισχύ οι σχετικές διατάξεις περί υγιεινής και ασφάλειας για τους χώρους εργασίας, δεν έγινε ουδέποτε από τα αρμόδια συνδικαλιστικά

όργανα και στην συγκεκριμένη περίπτωση της ΕΥΠΣ Αττικής, της ΠΟΕΥΠΣ, της ΕΑΠΣ, της ΕΠΑΠΑ πριν διαλυθεί, της ΕΠΑΥΠΣ κ.λ.π. η προβλεπόμενη παρέμβαση στην οποία προχώρησε μόνο η ΕΑΚΠ παρ' ότι δεν είχε καν εκλεγμένο εκπρόσωπο της στο αντίστοιχο συνδικαλιστικό όργανο. Η ίδια κατάσταση δυστυχώς επικρατεί στο σύνολο των πρωτοβάθμιων ενώσεων του Π.Σ. και αποκαλύπτει ότι δεν είναι ότι δεν μπορούν λόγω έλλειψης νομοθετικού πλαισίου, αλλά απλά δεν θέλουν, γιατί υπηρετούν την εκάστοτε κυβερνητική πολιτική περιστολής δαπανών και εργασιακών δικαιωμάτων.

Δεκάδες άλλες παρεμβάσεις πραγματοποιήσαμε και για ακατάλληλα κτήρια πυροσβεστικών υπηρεσιών που υπάρχουν σε όλες σχεδόν τις περιφέρειες της χώρας, λόγω παλαιότητας, κακοτεχνιών και επικίνδυνων υλικών και αδυνατούν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες ανάγκες. Οι συνάδελφοί μας διαβιούν σε συνθήκες που δεν καλύπτουν ούτε τις στοιχειώδεις προϋποθέσεις που πρέπει να τηρεί ο εκάστοτε εργασιακός χώρος και θέτουν σε άμεσο κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Ζητήσαμε την άμεση μετεγκατάσταση των υπηρεσιών αυτών, σε σύγχρονες κτηριακές εγκαταστάσεις.

Πέραν όμως των παρεμβάσεων και των καταγγελιών μας διεκδικήσαμε και το συγκεκριμένο σημαντικό και δίκαιο αίτημα, με τις κινητοποιήσεις που οργανώσαμε και πραγματοποιήσαμε ως Ενωτική Αγωνιστική Κίνηση Πυροσβεστών ακόμα και μέσα στην καρδιά της αντιπυρικής περιόδου στο Υπουργείο, αλλά και κατά τόπους περιοχές όπου δραστηριοποιούμαστε συνδικαλιστικά.

Η κύρια αιτία που δεν εφαρμόζονται ούτε τα στοιχειώδη μέτρα προστασίας της ζωής των πυροσβεστών, είναι η πολιτική των περικοπών όλων των κυβερνήσεων που στερεί από τον προϋπολογισμό του Πυροσβεστικού Σώματος τα απαιτούμενα ποσά που χρειάζεται, για να λειτουργήσει αποτελεσματικά.

Οι εκάστοτε κυβερνήσεις έχουν επιδείξει την απαξίωσή τους σε ότι αφορά την εφαρμογή της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας στους υπαλλήλους του Πυροσβεστικού Σώματος, όπως και την αναγνώριση επαγγέλματος μας ως Βαρύ, Επικίνδυνο και Ανθυγιεινό.

Υποβάθμισαν το 2014 ακόμα και την υποτυπώδη Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας που υπήρχε στο Αρχηγείο Π.Σ., σε τμήμα Υγείας και Ασφάλειας.

Μετέφεραν το 2016 τα 9 εξοπλισμένα ασθενοφόρα του Π.Σ. στο Ε.Κ.Α.Β., επειδή το Π.Σ. δεν είχε το απαιτούμενο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό για να τα στελεχώσει. Στέρησαν από τους πυροσβέστες, ακόμα και αυτή την ελλιπή παροχή ιατρικής περίθαλψης στον πρώτο χρόνο των ατυχημάτων που εκδηλώνονται στα μεγάλα συμβάντα. Ούτε όμως και το Ε.Κ.Α.Β. που μεταφέρθηκαν τα ασθενοφόρα μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του Π.Σ. έστω και στο ελάχιστο, λόγω της μεγάλης έλλειψης προσωπικού που και αυτό αντιμετωπίζει.

Όλες αυτές οι πολιτικές επιλογές των κυβερνήσεων, υλοποιήθηκαν αγνοώντας προκλητικά:

- Τα 35 θανατηφόρα ατυχήματα (19 μόνιμων, 3 Π.Π.Υ. 12 εποχικών και 1 εθελοντή) και τους εκατοντάδες τραυματισμούς συναδέλφων εν ώρα υπηρεσίας από το 1998 που έγινε η μεταφορά της δασοπυρόσβεσης στο Π.Σ., ως αποτέλεσμα της εντατικοποίησης της δουλειάς που έχει επιφέρει η μεγάλη έλλειψη προσωπικού.
- Τη συχνή έκθεση των πυροσβεστών σε ποικίλα επιβαρυντικά για την υγεία περιβάλλοντα στοιχεία, λόγω ύπαρξης έντονων καπνών, αιωρούμενων σωματιδίων, υπολειμμάτων καύσης, διοξινών σε πυρκαγιές χωματερών, χημικών παραγώγων από αστικά και βιομηχανικά συμβάντα. Την έκθεση στις υψηλές θερμοκρασίες των καιόμενων υλικών και των θερμοκρασιών του περιβάλλοντος.
- Τη συχνή εμπλοκή σε τροχαία ατυχήματα και διασώσεις ποικίλων περιπτώσεων, υπό αντίξοες συνθήκες, με έντονη σωματική καταπόνηση και ψυχική επιβάρυνση.
- Την υπέρβαση του τακτικού χρόνου εργασίας των πυροσβεστών ιδιαίτερα στα μεγάλα δασικά συμβάντα, χωρίς ανώτατα καθορισμένα χρονικά όρια, μέχρι εξαντλήσεως.
- Τα φαινόμενα εκδήλωσης σοβαρότατων παθήσεων στους υπαλλήλους του Π.Σ. όπως καρδιοπάθειες, κακοήθειες, διαφόρων μορφών ηπατίτιδες, μυοσκελετικές κακώσεις και μία σειρά άλλων ασθενειών και μόνιμων αναπηριών, συνέπεια της χρόνιας επαφής με μολυσματικούς παράγοντες και της μόνιμης ύπαρξης επαγγελματικού άγχους.

- Τους αιφνίδιους θανάτους εν ενεργεία και εν αποστρατεία συναδέλφων, από διάφορες αιτίες, συνέπεια της μακροχρόνιας επιβάρυνσης της υγείας τους από τη συνεχόμενη έκθεση τους σε επιβλαβείς παράγοντες,

Ακόμα και κάποιες κυβερνητικές απόπειρες που έγιναν στο παρελθόν (πριν 10 χρόνια περίπου) με τη σύνταξη σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος για τα μέτρα ασφάλειας και προστασίας της υγείας του ένστολου προσωπικού του Π.Σ. για την αποτροπή του επαγγελματικού κινδύνου στα συμβάντα, στην ουσία στόχευαν να βάλλουν ως προκάλυμμα την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία, για να προωθήσουν έντεχνα την ελαστικοποίηση του εργασιακού μας ωραρίου. Με τις διατάξεις του σχεδίου Π.Δ. επιχειρήθηκε να διευθετηθεί το ωράριο κατά την διάρκεια των δραστηριοτήτων με εγγενείς δραστηριότητες του Π.Σ. σε ημερήσια και εβδομαδιαία βάση σε οποιοδήποτε χρόνο μέχρι και 12 ώρες σε διάστημα 24 ωρών και 63 ώρες σε επίπεδο επτά ημερών. Επιχειρήθηκε να θεσμοθετηθεί η κατάργηση του σταθερού χρόνου εργασίας 8ωρο ή 7ωρο με συνολική 12ωρη εργασία μόνο στα συμβάντα σε διάρκεια 24 ωρών και όχι ως συνολικός ανώτατος χρόνος εργασίας για όλη τη διάρκεια που ο εργαζόμενος παρέχει εργασία είτε στα συμβάντα και στις ασκήσεις, είτε εκτελεί υπηρεσία στους χώρους παραμονής των πυροσβεστικών Σταθμών και των Κλιμακίων. Με την θεσμοθέτηση της 12ωρης εργασίας σε διάστημα 24ωρων, άνοιγε ο δρόμος για την επιβολή της ελαστικοποίησης του ωραρίου και την διευθέτηση του τακτικού εργασιμίου χρόνου και την πρόσθεση περαιτέρω υπερεργασίας. Ήταν η πρώτη κυβερνητική απόπειρα εφαρμογής των αντεργατικών οδηγιών της Ε.Ε. που γίνονταν στον δημόσιο τομέα, για την ελαστικοποίηση του ωραρίου και την κατάργηση του σταθερού χρόνου εργασίας, για τον απλούστατο λόγο ότι ανεπίσημα η διευθέτηση και η ελαστικοποίηση λόγω μη εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας για το μόνιμο προσωπικό του Π.Σ. και λόγω της ανοχής που έδειχναν οι δυνάμεις του κυβερνητικού –εργοδοτικού συνδικαλισμού, είχε καθιερωθεί κυρίως μετά το 1998 που έγινε η ανάληψη της δασοπυρόσβεσης αφού κατά συνέπεια προέκυψε υπερδιπλάσιος όγκος δουλειάς για το υπάρχον προσωπικό με τα γνωστά τραγικά αποτελέσματα των 35 θανάτων και των δεκάδων μονίμως σακατεμένων συναδέλφων μας. Δεν είναι τυχαίο επίσης ότι από εκείνη την περίοδο και συγκεκριμένα από το 2000, ακριβώς για να αντιμετωπίσουν τις τεράστιες ελλείψεις σε προσωπικό, είχαν αρχίσει και οι πρώτες προσπάθειες αρχικά για την επιβολή του 12ωρου και στην συνέχεια του 16ωρου ως σταθερού χρόνου εργασίας, οι οποίες συνεχίστηκαν έως και το 2012, αλλά χάριν της επιμονής που επέδειξε η παράταξη μας με συνεχή ενημέρωση των εργαζομένων και τις αγωνιστικές αντιδράσεις που προκάλεσε δεν τελεσφόρησαν οι κυβερνητικοί σχεδιασμοί.

Σε άλλα βασικά ζητήματα που αφορούσαν την προστασία της υγείας, τα μέτρα ασφάλειας, την ξεκούραση των πυροσβεστών στα επιχειρησιακά συμβάντα και τις υγειονομικές παροχές το Σχέδιο Π.Δ. παρέπεμπε τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις σε μελλοντικό βάθος χρόνου, με πολλές ασάφειες, γενικολογίες και αοριστίες. Οι διατάξεις αυτές, δεν είχαν καμία σχέση με την προστασία της υγείας και την ασφάλεια των εργαζομένων.

Αντίδραση απέναντι σε αυτές τις μεθοδεύσεις υπήρξε μόνο από την Ε.Α.Κ.Π. αφού αποκαλύπτοντας τους σχεδιασμούς και καταγγέλλοντας τις νέες αντεργατικές κυβερνητικές μεθοδεύσεις, έβαλε εμπόδια στην εφαρμογή τους.

Οι αντιδράσεις της ΕΑΚΠ απέναντι στην προσπάθεια για την ελαστικοποίηση του ωραρίου πάντα με πρόσχημα την εκπόνηση μέτρων για την υγιεινή και ασφάλεια των πυροσβεστών, εκφράστηκαν και εκτός συνόρων, όταν εκπρόσωποι της συμμετείχαν με αντιπροσωπεία της ΠΟΕΥΠΣ, σε συνέδρια που διοργανώθηκαν από το 2009 διαδοχικά στην Ρώμη, την Μαδρίτη και την Λιουμπλιάνα, δήθεν για την υγιεινή και ασφάλεια των πυροσβεστών των χωρών της νότιας Ευρώπης υπό την αιγίδα ευρωπαϊκών συνδικάτων των πυροσβεστών και της Κομισιόν. Πραγματικός στόχος των συνδιοργανωτών ήταν μέσα από αυτούς τους είδους της διοργανώσεως να καλλιεργήσουν το έδαφος για την εφαρμογή των αντεργατικών οδηγιών για την διευθέτηση και την ελαστικοποίηση του χρόνου εργασίας, ειδικότερα στην βάση των κατευθύνσεων της οδηγίας ΣΕΡΚΑΣ, γεγονός που το διατύπωσε ξεκάθαρα η εκπρόσωπος της Κομισιόν που συμμετείχε στις εργασίες των συνεδρίων. Η παρουσία όμως των εκπροσώπων της ΕΑΚΠ που αποκάλυψαν και κατήγγειλαν στους συνέδρους τους πραγματικούς σχεδιασμούς, απέτρεψε την έκδοση των τελικών κοινών αποφάσεων και συμπερασμάτων.

Ακόμη όμως και αυτό το αντεργατικό και κουτσουρεμένο σχέδιο Π.Δ., που εκπονήθηκε μετά από 5 χρόνια ισχύος των σχετικών διατάξεων του Νόμου 3144/2003 και έβαζε έστω και κάποιες ελάχιστες δικλίδες με υποτυπώδη μορφή για τους κανόνες ασφάλειας κατά την διάρκεια εργασίας των πυροσβεστών στις εγγενείς δραστηριότητες του Π.Σ. το απέσυρε η τότε κυβέρνηση με την αιτιολογία ότι θα επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του Π.Σ.

Οι μετέπειτα κυβερνήσεις είχαν αναφερθεί στην επεξεργασία ανάλογων σχεδίων Π.Δ. πάνω στην ίδια αντεργατική βάση και στα πλαίσια των μειωμένων προϋπολογισμών που είχαν επιβάλλει στο Π.Σ.

Όπως έχει πέσει στην αντίληψη μας το τελευταίο διάστημα ότι από επιτροπή που έχει συσταθεί κατ εντολή της πολιτικής μας ηγεσίας έχει εκπονηθεί ξανά τώρα νέο Π.Δ. για την «προστασία» της υγείας και της ασφάλειας των υπαλλήλων του Π.Σ. στα επιχειρησιακά συμβάντα. Γνωρίζουμε ότι μέσα στο σχέδιο Π.Δ. υπάρχει πάλι συγκεκριμένο άρθρο που αναφέρεται στην οργάνωση του χρόνου εργασίας και καθορίζει τον χρόνο εργασίας κατά την διάρκεια συμβάντων που διαρκούν πέραν του 24ωρου, έως 48 ώρες σε επίπεδο 4 ημερών. Προνοώντας όμως και την δυνατότητα με απόφαση αρχηγού του Π.Σ. να γίνεται υπέρβαση των συγκεκριμένων ορίων και να παρατείνεται η παραμονή των υπαλλήλων στον έδρα του τόπου των συμβάντων έως 4 ημέρες. Είμαστε σίγουροι ότι η κυβέρνηση ΣΥ.ΡΙΖ.Α. θα προωθήσει και θα επιβάλλει αν δεν βρει σοβαρές αντιστάσεις, ότι επιδίωξε η κυβέρνηση της Ν.Δ. το 2008 για τη διευθέτηση – ελαστικοποίηση του εργασιακού ωραρίου. Αυτό έδειξαν άλλωστε οι πρόσφατες εξελίξεις με τις νομοθετικές ανατροπές στον χρόνο εργασίας των νοσοκομειακών ιατρών.

Είναι γνωστό σε όλους μας ότι οι περισσότεροι νόμοι που μας επιβάλλουν οι κυβερνήσεις και η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι εναντίον των εργαζομένων. Οι ελάχιστοι νόμοι που έχουν θετικά σημεία για τους εργαζόμενους, η πείρα έχει δείξει ότι και αυτοί δεν εφαρμόζονται, παρά μόνο με τον αγώνα μας γίνονται πράξη.

Η Ε.Α.Κ.Π. θα συνεχίσει να διεκδικεί με τον αγώνα της τη θεσμοθέτηση και την πλήρη εφαρμογή όλων των απαιτούμενων μέτρων προστασίας της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία των πυροσβεστών.

Επιδιώκουμε όμως, ιδιαίτερα με τη σημερινή παρουσίαση οι συνάδελφοί μας να σκεφτούν, να αναλογιστούν όλα τα στοιχεία που παραθέτουμε και να βγάλουν συμπεράσματα, να παλέψουν για να γίνει πράξη το δίκαιο αίτημα, αλλά και δικαίωμά μας, αφού αφορά πρώτα απ όλα την προστασία της ζωής μας.

Στα πλαίσια όλων αυτών των παραγόντων που προαναφέραμε, καταθέτουμε τους άξονες της πρότασή μας που σας έχει ήδη διανεμηθεί, για την υγιεινή και ασφάλεια στο πυροσβεστικό σώμα και ειδικότερα για τις εγγενείς δραστηριότητες του, προκειμένου να αποτελέσουν βάση για την επεξεργασία σχεδίων προεδρικών διαταγμάτων από τα αρμόδια συνδικαλιστικά όργανα και να διεκδικήσουμε την υλοποίησή τους.